

FREDRIKSTAD TINGRETT

KJENNELSE

Avsagt: 11. november 2020 i Fredrikstad tingrett

Saksnr.: 20-136399TVI-FRED

Dommer: Dommerfullmektig Vilde Buttedal Cuni m/begrenset fullmakt

Saken gjelder: Krav om vederlag og erstatning etter krenkelse av opphavsrett

Tobias Nordli Media

Advokat Ane Sofie Tømmerås

mot

Right Bemanning AS

Saken gjelder krav om vederlag og erstatning som følge av krenkelse av opphavsrett.

Tobias Olsen Nordli er en profesjonell fotograf. Han driver et enkeltpersonforetak, Tobias Nordli Media, hvor han tilbyr foto- og videotjenester. Hans primære kunde er Amedia AS, som er et mediekonsern som eier og driver flere lokalaviser. Bildene til Nordli brukes hovedsakelig i forbindelse med oppslag i Sarpsborg Arbeiderblad og Fredrikstad Blad, som begge drives av Amedia AS.

Right Bemanning AS er et bemanningsbyrå med hovedkontor i Fredrikstad.

Den 9. september 2019 tok Nordli bilder av en trafikkulykke på fylkesvei 110. Bildet viser utforkjøring av vogntog og bergingsbil, og ble brukt av Amedia i forbindelse med nyhetssak om trafikkulykken.

Senere oppdaget Nordli en annonse fra Right Bemanning AS på Facebook, hvor bildet hans ble brukt. Annonsen var en Finn-annonse med utlysning av stilling som tungberger hos et redningsselskap. Nordli kontaktet en kollega for å høre hva han burde gjøre og ble anbefalt å sende bemanningsbyrået en faktura basert på de veiledende frilanssatsene fra Norsk Journalistlag. Den veiledende satsen for kjøp av allerede fotografert bilde var 2 784 kroner. I tillegg ble han anbefalt å kreve det dobbelte av satsen i henhold til åndsverkloven § 81 tredje ledd.

Den 16. januar 2020 sendte Nordli e-post til Right Bemanning AS v/Mona Saxegaard. Faktura med fakturanummer 1405 fulgte med som vedlegg. Fakturaen var pålydende 5 568 kroner, og i fakturateksten fremgår det følgende:

Viser til betalt annonse på Facebook hvor dere søker tungberger og det er benyttet bilde av berging i annonsen.

Ettersom bruk ikke er avklart med fotograf på forhånd faktureres det, etter bransjestandard og dom i Stavanger Tingrett, dobbel sats av Norges Journalistlags veiledende frilanssats for kjøp av allerede fotograferte bilde for engangsbruk.

Beløpet ble ikke innbetalt innen betalingsfristen, og det ble sendt automatisk inkassovarsel 28. januar 2020. Right Bemanning AS besvarte e-posten 12. februar 2020 og avviste fakturaen i sin helhet. Det ble vist til at det ikke forelå noen avtale mellom partene, samt at bildet har vært i avisen og var av bilene til redningsverkets som annonsen var lagt for. Det ble også uttalt at «ønsker du å gå videre med saken, så møtes vi i retten».

Nordli besvarte e-posten samme dag, og viste til at bildet var underlagt hans opphavsrett. Videre viste han til at Right Bemanning AS ikke hadde innhentet tillatelse fra ham før

bildet ble brukt. Nordli presiserte at selv om bildet er brukt i avisen, så kan det fremdeles ikke benyttes av enhver. Nordli ønsket videre avklaring om kravet skulle rettes mot redningsverket i stedet.

Senere samme dag besvarte Right Bemanning AS med følgende:

Hei!

Christer fra Redningsverket har prøvd å ringe deg flere ganger uten at du svarer på tlf. Har du innhentet samtykke fra Redningsverket om å ta bilder av deres kjøretøy? A media er en kunde av oss. Så da vil vi ringe de og fortelle om denne vanvittige saken. Hadde jeg vært de så hadde jeg brukt noen andre fremover.

Nordli kontaktet Amedia v/ Bernt Lyngstad og forklarte situasjonen. Torsdag 13. februar 2020 sendte Lyngstad e-post til Right Bemanning AS. I e-posten ble det presisert at det er Nordli som har opphavsrett til bildet, og at Sarpsborg Arbeiderblad har betalt for retten til å bruke bildet på Sarpsborg Arbeiderblads plattformer, samt at samarbeidende aviser i Amedia kan benytte bildet. Det ble videre understreket at man har hatt et godt samarbeid med Nordli de siste årene.

Right Bemanning besvarte e-posten fra Lyngstad samme dag, og bemerket at det ikke står opphavsrett på bildet på nettet, samt at bilder koster rundt 500 kroner på nettet. Det ble videre spurt om Redningsverket hadde godkjent bildet. Til slutt ble det gjentatt at fakturaen avvises, og at de gjerne møter Nordli i forlikrådet.

Den 9. mars 2020 sendte Nordli v/advokat Tømmerås søksmålsvarsel til Right Bemanning AS. Dagen etter orienterte Right Bemanning AS at bakgrunnen for at de har bestridt fakturaen er at Nordli ikke vil redegjøre for hvorfor de skal betale 5 568 kroner, og ba samtidig om at dommen fra Stavanger tingrett oversendes.

Fredag 13. mars 2020 redegjorde Nordli v/advokat Tømmerås nærmere for kravet. E-posten ble besvart av Right Bemanning AS den 16. mars 2020. I e-posten fremgår det at de gjerne kan møte i forlikrådet, ettersom de har «stor tro på at Forlikrådet kan gi oss full støtte, og da taper Tobias penger og omkostningene». Videre vises det til at selskapet har kvitteringer for kjøp av bilder til lik annonse, og dermed bevis for at de ikke stjeler bilder. Kvitteringene viser også at det er andre priser enn det Nordli har krevd. Videre ble det gjentatt at redningsverket ikke har godkjent at Nordli kunne ta bilder av bilene deres. Samt at bildet var publisert i Sarpsborg Arbeiderblad og at de handlet i god tro. Som et alternativ til forlikrådsbehandling, kunne partene ha et møte slik at Right Bemanning AS fikk presentert sin side av saken.

Nordli v/advokat Tømmerås responderte senere samme dag. I e-posten fremgår det at kravet opprettholdes, samt at det ikke vil være hensiktsmessig med et møte i saken når

kravet var av begrenset verdi. Det ble samtidig nevnt at Right Bemanning AS var velkomne til å komme med minnelig tilbud. Right Bemanning AS besvarte dette med «da treffes vi i Forlikrådet».

Saken ble behandlet i forlikrådet 19. august 2020. Noen dager forut for rettsmøtet fremsatte Right Bemanning AS v/Robin Berg forlikstilbud på 3 500 kroner. Nordli opplyste at han kunne akseptere et forlikstilbud på 3 500 kroner, dersom utgifter til juridisk bistand på 4 688 kroner og rettsgebyret på 1 347 kroner også ble dekket. Right Bemanning AS aksepterte å dekke rettsgebyret i tillegg, men ikke utgifter til advokatbistand.

Partene ble ikke enige i rettsmøtet hos forlikrådet. Forlikrådet kom skjønnsmessig til at Right Bemanning AS skulle betale 6 691,50 kroner, som er halvparten av det totale kravet både hovedstol og sakskostnader. Forlikrådet avsa slik dom:

Right Bemanning AS dømmes til innen 2 – to – uker fra dommens forkyning å betale til Tobias Olsen Nordli: Kr 6.691,50

Nordli har ved stevning datert 25. september 2020 reist søksmål mot Right Bemanning AS ved Fredrikstad tingrett med krav om at saksøkte idømmes betalingsansvar for 6 960 kroner med tillegg av forsinkelsesrenter for forsettlig eller grovt uaktsom rettsstridig bruk av Nordlis fotografi. Den 30. september 2020 innbetalte Right Bemanning AS til Nordli 7 397 kroner, som var det totale beløpet i påstanden til Nordli. Right Bemanning AS innga tilsvar den 6. oktober 2020 hvor det ble nedlagt påstand om frifinnelse.

Rettsmøte til sluttbehandling av saken ble holdt i Fredrikstad tingrett 3. november 2020, hvor partene møtte og avga forklaring. Tobias Olsen Nordli møtte sammen med sin advokat Ane Sofie Tømmerås. Robin Berg møtte for Right Bemanning AS.

Tobias Olsen Nordli har i hovedtrekk anført

Det foreligger en klar krenkelse av Nordlis opphavsrett. Dette er heller ikke lengre bestridt av motparten.

Nordli har krav på vederlag og erstatning som følge av krenkelsen, jf. åndsverkloven § 81.

Betalingskravet bygger på at Norsk Journalistlags veiledende frilandssatser for kjøp av allerede fotografert bilde for engangsbruk anses som rimelig vederlag etter åndsverkloven § 81. Ettersom det anføres at de saksøkte er ansvarlig for grov uaktsom eller forsettlig brudd på opphavsretten, har Nordli krav på det dobbelte av satsen, jf. åndsverkloven § 81 tredje ledd.

Right Bemanning AS har forsettlig gjort inngrep i Nordlis opphavsrett ved å rettstridig bruke et opphavsrettsbeskyttet fotografi. Right Bemanning AS er et profesjonelt selskap som har opplyst at de produserer flere slike annonser i året. Selskapet har en egen markedsføringskonsulent, og har opplyst at de vet at man skal betale vederlag for bilder som brukes i annonsene. Under enhver omstendighet må Right Bemanning AS anses for å ha opptrådt grovt uaktsomt.

Right Bemanning AS har åpenbart tatt til gjenmæle uten grunn, og må dermed bli ansvarlig for sakskostnader uten begrensningene som følger av reglene om småkravprosess, jf. tvisteloven § 10-5 tredje ledd.

Tobias Olsen Nordli har lagt ned slik påstand:

1. Right Bemanning AS idømmes å betale til Tobias Nordli Media ENK fakturanr. 1405 pålydende kr. 6 960,- med forsinkelsesrenter fra og med 16.01.2020, til sammen kr. 7 397.
2. Right Bemanning AS idømmes å betale saksomkostningene for forliksrådet og tingretten.

Right Bemanning AS har i hovedtrekk anført

Right Bemanning AS erkjenner at man har krenket opphavsretten til Nordli ved å ha brukt bildet til Nordli uten hans samtykke. Videre erkjenner man at korrespondanse mellom partene har vært uheldig.

Right Bemanning AS erkjenner at selskapet skal betale rimelig vederlag til Nordli. Selskapet har derfor betalt 7 397 kroner til Nordli. Beløpet utgjør den dobbelte satsen av de veiledende satsene fra Norsk Journalistlag, samt forsinkelsesrenter.

Ettersom Right Bemanning AS har betalt det Nordli krever er saken ferdig oppgjort. Selskapet skal dermed ikke dekke utgifter til juridisk bistand. Det har ikke vært nødvendig for Nordli å engasjere advokat. Dersom han hadde besvart telefonhenvendelsene fra selskapet, ville saken ha løst seg på et tidligere stadium.

Right Bemanning AS har lagt ned slik påstand:

1. Right Bemanning AS frifinnes.
2. Right Bemanning AS frifinnes for sakskostnadsansvaret.

Rettsens vurdering

Right Bemanning AS har betalt Nordli kravet fullt ut.

Twisteloven § 1-3 gir alminnelige betingelser for å reise sak for domstolene. Kravene i § 1-3 gjelder på alle trinn av saken, jf. Rt. 2013 side 1707. Hovedsynspunktet for de krav som må stilles til søksmålssituasjonen, er at det må foreligge klart behov for en rettslig avklaring. En avgjørelse må rettslig eller faktisk ha betydning for parten, jf. Rt. 2008 side 1153. I tillegg vil det kunne vektlegges om saken har prinsipiell interesse, jf. Rt. 1997 side 1983. Dersom partens interesse utelukkende ligger i å få fastslått at han «hadde rett», uten at dette har nærmere påviselige rettsvirkninger på avgjørelsestidspunktet, foreligger ikke rettslig interesse, jf. blant annet Rt. 1996 side 1304.

Etter rettens oppfatning har ikke Nordli lengre et reelt behov for å få kravet avgjort, ettersom kravet ble akseptert og betalt av Right Bemanning AS få dager etter saksanlegget. Retten kan heller ikke se at Nordli har prinsipiell interesse i å få saken avgjort. Det vises til at det allerede foreligger dom fra Stavanger tingrett i en tilsvarende sak. Ettersom søksmålsbetingelsene har bortfalt etter saksanlegg, skal saken heves, jf. Rt. 2012 side 416.

Nordli har fremsatt krav om erstatning for sakskostnader.

Twisteloven § 20-4 gir hjemme for å kreve sakskostnader fra motparten uavhengig av hvilket utfall saken fikk. Etter tvisteloven § 20-4 bokstav b kan en part tilkjennes sakskostnader når saken heves på grunn av forhold utenfor partens kontroll, og det er klart at parten ellers hadde vunnet saken. Det viktigste typetilfellet for denne bestemmelsen er tilfeller hvor saksøkte etter saksanlegget oppfyller saksøkerens krav med den følge at saken kan begjæres hevet av saksøkeren. Etter resultatet er saken formelt vunnet av saksøkte, men i realiteten har saksøkeren oppnådd formålet med søksmålet og det er da rimelig at han tilkjennes sakskostnader som om han hadde vunnet.

Saken blir nå hevet som følge av Right Bemanning AS har betalt kravet til Nordli. Det første vilkåret etter tvisteloven § 20-4 bokstav b er dermed oppfylt.

Spørsmålet som retten må ta stilling til er om det er klart at Nordli ellers hadde vunnet saken. Retten må da foreta en prejudisiell vurdering av saken.

Retten bemerker at det aktuelle fotografiet uomtvistet er tatt av Tobias Olsen Nordli og at eneretten for all utnyttelse av fotografiet ligger til ham etter åndsverkloven § 23. Partene er nå enige om at Right Bemanning AS har krenket Nordlis opphavsrett.

Åndsverkloven § 81 regulerer rettighetshaverens rett til vederlag og erstatning ved inngrep i rettigheter. Bestemmelsen første og andre ledd lyder følgende:

Den som forsettlig eller uaktsomt gjør inngrep i en annens rett eller på annen måte overtrer denne loven, skal betale til den forurettede:

- a) rimelig vederlag for bruken, samt erstatning for skade som følge av overtredelsen som ikke ville oppstått ved avtale om bruk
- b) erstatning for skade som følge av overtredelsen, eller
- c) vederlag svarende til vinningen som er oppnådd ved overtredelsen.

Vederlag og erstatning fastsettes etter det av grunnlagene i bokstav a til c som er gunstigst for den forurettede. Ved utmålingen av vederlag og erstatning for forsettlig eller grovt uaktsom overtredelse tas det også hensyn til ikke-økonomisk skade påført den forurettede ved overtredelsen.

Er det handlet forsettlig eller grovt uaktsomt, skal overtrederen, dersom den forurettede krever det og i den grad det ikke fremstår som urimelig, i stedet for vederlag og erstatning fastsatt etter første ledd, betale det dobbelte av rimelig vederlag for bruken.

Etter åndsverkloven § 81 første ledd bokstav a har den forurettede alltid, som et minimum, krav på rimelig vederlag. Hva som utgjør et rimelig vederlag må avgjøres ut fra omfanget av bruken, den økonomiske verdi for overtrederen, vanlig bransjestandard eller praksis på det aktuelle området og andre konkrete forhold, jf. Prop. 104 L (2016-2017) side 343.

Retten mener at den veiledende frilanssatsen fra Norsk Journalistlag for kjøp av allerede fotografert bilde fremstår som rimelig. Det er denne satsen Nordli har lagt til grunn.

I tilfeller der overtrederen har handlet forsettlig eller grovt uaktsom kan den forurettede kreve at overtrederen skal betale vederlag tilsvarende det dobbelte av et rimelig vederlag for bruken, jf. åndsverkloven § 81 andre ledd. Dette kan den forurettede bare gjøre dersom det ikke fremstår som urimelig. Denne begrensningen er imidlertid kun en snever sikkerhetsventil, mens den klare hovedregel er at overtrederen i slike tilfeller skal betale dobbelt vederlag, jf. Prop. 104 L (2016-2017) side 345.

Etter rettens oppfatning har Right Bemanning AS handlet forsettlig. Det vises til at selskapet var velkjent med at man må betale vederlag for bruk av bilder. Dette fremgår blant annet av tilsvaret til forliksrådet at selskapet ikke har for «vane og stjele bilder, da vi kjøper bilder ofte på nett». Det ble samtidig vedlagt kvitteringer for kjøp av bilder på Shutterstock. Selskapet har videre en egen markedsføringsansvarlig som er ansvarlig for kjøp av bilder til annonsene deres.

Nordli kunne dermed kreve dobbelt av satsen fra Norsk Journalistlag. Det foreligger ingen forhold i saken som medfører at dette vil fremstå som urimelig.

Retten har etter dette kommet til at Nordli ville ha vunnet saken, og at han dermed bør tilkjennes sakskostnader i medhold av tvisteloven § 20-4 bokstav b.

Tvisteloven § 10-5 begrenser erstatningen for sakskostnader i småkravsaker. Det følger imidlertid av bestemmelsens tredje ledd at den part som «åpenbart uten grunn» har anlagt sak eller tatt til gjenmæle, normalt ikke kan påberope seg begrensningene etter § 10-5. Bestemmelsen er en snever unntaksbestemmelse. Unntaket kan anvendes overfor en part som «urimelig foranlediger tvister for domstolene», jf. Borgarting lagmannsretts dom LB-2014-187317. I en slik situasjon skal de generelle reglene om sakskostnader i kapittel 20 anvendes.

Etter rettens oppfatning kommer tvisteloven § 10-5 tredje ledd til anvendelse for sakskostnadene. Det vises til at det foreligger en klar krenkelse av Nordlis opphavsrett, og at retten mener at Right Bemanning AS har opptrådt forsettlig. Nordli hadde dermed adgang til å kreve det dobbelte av rimelig vederlag. Right Bemanning AS har helt siden januar 2020 avvist kravet og uttalt at han kan bringe saken inn for domstolene. Retten fester ingen lit til Right Bemanning AS sin forklaring om at saken ville vært løst dersom Nordli hadde snakket med dem per telefon. Det vises til at selskapet gjentatte ganger henviste Nordli til domstolene, samt at det ble først fremsatt tilbud om minnelig løsning kort tid forut for forlikrådsbehandlingen i august. Selskapet betalte imidlertid kravet få dager etter Nordli hadde tatt ut søksmål. Etter rettens oppfatning fremstår det som om selskapet har spekulert i hvorvidt Nordli var villig til å forfølge saken. Right Bemanning AS kan derfor bebreides for at Nordli måtte ta ut søksmål, og har således urimelig foranlediget tvist for domstolene.

Nordlis prosessfullmektig har fremlagt sakskostnadsoppgave på 32 400 ekskludert merverdiavgift. I tillegg kommer rettsgebyrer for forlikrådet og tingretten med til sammen 4 128 kroner. Totalt 36 528 kroner. Saksøkte har ikke kommet med innsigelse til sakskostnadsoppgaven, og retten legger denne til grunn.

Retten kan ikke se at det foreligger grunner til å fritta Right Bemanning AS for erstatningsansvaret.

Kjennelsen er avsagt én dag senere enn lovens frist. Overskridelsen skyldes betydelig arbeidsmengde og andre arbeidsoppgaver som måtte prioriteres.

SLUTNING

1. Saken heves.
2. I sakskostnader betaler Right Bemanning AS til Tobias Olsen Nordli 36 528 – trettisekstusenfemhundreogtjueåtte – kroner innen 2 – to – uker fra denne kjennelse er forkynt.

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Retten hevet

Vilde Buttedal Cuni

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.

Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.